

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาษาถิ่น (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาษาถิ่น (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ภาษาถิ่นบอกความเป็นไทย

เบิ่ง ผ่อ รวมทั้งแล แปลว่าดู
ใช้แทนคำ “อ้อยเหลือ” เมื่อได้กิน
ไปภาคใดเรียนรู้คำใช้ถูกต้อง
ภาษาถิ่นบอกความตามลำเนา

หรอยจ้งฮู้ ลำแต่ว่าภาษาถิ่น
จะได้ยิน แซ่บอีหลี ที่บ้านเฮา
แม้ไม่คล่องเพียงเข้าใจความหมายเขา
บรรพบุรุษเราใช้มาแต่ช้านาน

ประพันธ์โดย นฤกร รุจิเรข

สังเกตคำ

ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาอีสาน	ภาษาถิ่นใต้	ภาษาไทยมาตรฐาน
ผ่อ	เบิ่ง	แล	ดู
ลำแต้	แซ่บอีหลี	หรอยจ้งฮู้	อ้อยมาก
เฮา	เฮา	เรา	เรา

ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน คือ ภาษาไทยที่ถือเป็นเกณฑ์ในการสื่อสารและยอมรับกันทั่วไป ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดให้ใช้ภาษาไทยสำเนียงของคนกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาทางการ

ภาษาถิ่น เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวันเฉพาะถิ่นเฉพาะภาค ซึ่งแบ่งตามลักษณะภูมิภาคใหญ่ ๆ ได้ ๓ ภาษา คือ ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นใต้

การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาใต้
ผู้หญิง	แม่ญิง	แม่ญิง	หญิง
ผู้ชาย	ป้อจาย	พอชาย	ชาย
พริก	พริก	บักพริก	ดีปลี
ข้าวโพด	ข้าสาลี	เข้าโพด	คง
สับปะรด	บ่าข่านัด	บักนัด	ยานัด
วิ่ง	ล่น	แล่น	เล่น
โกหก	ซี้จู้	ซี้ตั่ว	ซี้ฮก
พูด	อู้	เว้า	แหลง
อร่อย	ล้ำ	แซ่บ	หรอย